

's Zomers is het park bij de Oude Kerk een geliefd trefpunt

Heldere nachten, donkere dagen

Beroemd zijn de heldere nachten van Sint-Petersburg – maar een blik op de landkaart maakt meteen duidelijk dat de situatie in Helsinki niet heel veel anders is. Hier, in de noordelijkst gelegen hoofdstad van de Europese Unie, wordt de hemel gedurende de zomernachten ook niet echt donker. In de stad heerst

een wat onwerkelijke sfeer, waarbij rond middernacht de contouren van de gebouwen in schemerlicht gehuld gaan, maar de torenspits van de Dom kort daarna alweer in het sterker wordende zonlicht begint te schitteren. Zo licht als in Helsinki de zomers zijn, zo donker zijn de winters – maar ook dan is de sfeer onvergelijkbaar, zoals bijvoorbeeld op de

2 Tussen het water en de stad – Marktplaats

Kaart: H 5, Oriëntatiekaartje: blz. 35

Vervoer: Tram 1, 2, 4/4T

Het Marktplaats aan de haven, Kauppatori, is de buik van Helsinki – en een genot voor alle zintuigen. Of het nu gaat om Oostzeezalm of rendierham, bessen, paddenstoelen, bloemen of souvenirs – in de kleurige wirwar van kraampjes worden talloze authentieke Finse producten aangeboden. Niet minder indrukwekkend zijn de markthal en de rijen representatieve gebouwen om het plein.

Het tussen de Oostzee, twee schiereilanden en het stadscentrum gelegen Kauppatori is naast het Senaatintori het belangrijkste plein van de stad. De markt op dit plein is veel meer dan alleen een markt in eigenlijke zin. Natuurlijk kunt u hier terecht voor vlees, vis, groente en fruit, en ook voor souvenirs als rendierhuiden en Laplandse messen. Men komt echter ook naar dit plein om te zien en gezien te worden, om een kopje koffie

te drinken of een pasteigebakje te eten. De excursieboten voor een tocht langs de scheren vertrekken vanaf de markt, net als de passagiersveerboten voor zeevesting Suomenlinna en de waterbussen naar het eilandje Korkeasaari met de dierentuin. De markt geldt als een symbool van Helsinki, en een bezoek aan de markt is een van de toeristische hoogtepunten.

Navel van de stad

Het midden van het Kauppatori, zogezegd de navel van de stad, wordt gemarkeerd door de **Steen van de tsarin (Keisarinnankivi)** ¹. Deze obelisk, die overigens het eerste openbare monument in Helsinki was, wordt bekroond door de Russische dubbele adelaar. Hij herinnert aan het bezoek van tsaar Nicolaas I en zijn echtgenote Alexandra in 1833. Overal rond de obelisk, maar ook op open boten en in het rood-witte gebouw van baksteen ten zuidwesten van

15 Vestingeiland in de haven – Suomenlinna

Kaart: Kaart 3, Oriëntatiekaartje: blz. 75

Vervoer: Boot van en naar Kauppatori, van en naar Katajanokka

Zweden, Russen en Finnen hebben de kleine eilandengroep voor de poort van Helsinki als militair bolwerk gebruikt. Tegenwoordig staat de voormalige vesting op de Werelderfgoedlijst van de UNESCO.

Om de oostflank van hun rijk effectiever te kunnen beschermen tegen de Russen begonnen de Zweden in 1748 onder leiding van commandant Augustin Ehrens-värd met de aanleg van een militair bolwerk op de kleine eilandengroep voor de poort van Helsinki. Zweden had nog niet eerder een dergelijk groot project op zich genomen, en het was ook alleen mogelijk met een aanzienlijke financiële steun van Frankrijk. Sinds 1750 droeg de vesting de naam Sveaborg, wat in het Fins Viapori werd. In 1809 belegerden en veroverden de troepen van de tsaar de eilandengroep, die vervolgens werd verbouwd tot een Russische garnizoensstad. Als zodanig was deze in 1855

tijdens de Krimoorlog het doelwit van een Frans-Britse vloot, die de zeevesting na een bombardement van twee dagen volledig verwoestte. Het derde militaire tijdperk begon met de Finse onafhankelijkheid in 1917. Toen werd de vesting ook herdoopt in Suomenlinna, 'Vesting van de Finnen'. De geschiedenis van Suomenlinna heeft dus in het teken gestaan van kanonnen, kazernes en kazematten. Weliswaar heeft het laatste garnizoen het eiland in 1978 verlaten, maar de sporen van het krijgskundige verleden zijn nog overal heel goed te herkennen.

Cultuur en ontspanning

Heden ten dage is Suomenlinna in de praktijk alleen nog door zijn naam met de krijgskunst verbonden. De plaats van de soldaten wordt nu ingenomen door kunstenaars. Zij hebben met het Scandinavisch Cultureel Centrum, galleries, musea en een zomertheater het eiland

De pakhuizen van Porvoo lichten rood op in de avondzon

roemdsten Finse kunstenaar en vertolker van het nationale epos *Kalevala* stond al tijdens zijn leven in hoog aanzien en kon het zich permitteren om voor de poorten van Helsinki een kunstenaarsdomicilie te laten bouwen. De paleisachtige Jugendstilvilla, waarvan het originele interieur compleet intact is gelaten, werd door hem ontworpen en diende vanaf 1913 als zijn woning en atelier.

Akseli Gallen-Kallela (1865-1931) had een uitgebreide vriendenkring, waartoe onder anderen Maxim Gorki, Gustav Mahler, Edvard Munch, Jean Sibelius en August Strindberg behoorden. Aandacht aan deze contacten zijn in het museum tentoongesteld.

Informatie

Toeristische informatie:

www.gallen-kallela.fi.

Openbaar vervoer: tram 4 naar Munkkiniemi, vandaar 2 km te voet (de route is met borden aangegeven) of met bus 206, 212, 213, 512.

Vantaa ► kaart 5

De meeste bezoekers maken kennis met het ten noorden van Helsinki gelegen Vantaa (Zweeds Vanda) vanwege de internationale luchthaven die hier vlakbij ligt. De luchthaven is niet alleen de grootste van het land, maar is ook een etalage voor de Finse (binnenhuis)architectuur.

Niet ver van het vliegveld kunt u in het **Luchtvaartmuseum** een indrukwekkende verzameling oude en nieuwe vliegtuigen bezichtigen. Verder is in deze stad, die met meer dan 190.000 inwoners de op drie na grootste van Finland is, vooral een bezoek aan het wetenschapscentrum **Heureka** (zie blz. 76) aan te bevelen.

Informatie

Toeristische informatie:

Vantaa Travel Centre, Ratatie 7, 01300 Vantaa, tel. 09 83 92 31 33, www.vantaa.fi.